

[Ministeren for offentlige arbejder.]

på Fyn elektrisk kraft til den billigst mulige pris, og Konti-Skanprojektet er et led i løsningen af denne opgave.

Med hensyn til de forslag, der har været fremsat om at udføre ledningen som jordkabel på hele strækningen over Læsø, skal jeg for det første oplyse, at jordkabel må betragtes som en ringere teknisk løsning, men hertil kommer, at den økonomiske følge af en imødekommelse af et sådant forslag ikke ville begrænse sig til den merudgift på 3 mill. kr. for ELSAM, som ville være forbundet med en sådan ændring af projektet. Det måtte forventes, at en imødekommelse ville have videregående virkninger, idet man for at stille borgerne i andre dele af landet lige med Læsøboerne formentlig generelt måtte fordre el-ledningsanlæg udført som kabelanlæg. Da el-sektorens samlede udgifter til luftledningsanlæg årligt andrager ca. 200 mill. kr., og da udgifterne til kabelanlæg — uanset de oplysninger fra ingeniør Wyff, som det ærede medlem hr. Vivike kom med, og som var forkerte — gennemsnitlig er 3-4 gange større end udgifterne til luftledningsanlæg, er det beregnet, at gennemsnitsprisen på elektriciteten måtte forhøjes til en størrelsesorden af det dobbelte af de i dag gældende priser. Hvad en sådan forhøjelse ville betyde for den almindelige forbruger og for erhvervslivet, kan enhver forestille sig.

Vivike: Jeg takker den højtærede minister for svaret, uanset at det jo ikke har tilfredsstillet mig, og egentlig er jeg ked af, at ministeren ikke har været på Læsø, hvad jeg kunne forstå han ikke har; ministeren vil derfor ikke kunne drage nogen sammenligning mellem Fanø og Læsø.

Hvad angår fredningsbestemmelserne, så har der fra en del af øens beboere været fremsat den udtalelse, at de føler sig krænket, og det kan man jo diskutere. Der er fredede områder, og på de fredede områder står ingen master, men ganske få meter derfra skal disse meget høje stålmaster stå, og så må man vel sige, at de i høj grad vil bryde linjerne på øen.

Nu er der foretaget ekspropriationer, og det er et stort tvivlsspørgsmål, om de er grundlovsmedholdelige. I den anledning er

der anlagt sag, og senere hen vil retten afgøre, om ekspropriationerne er i strid med grundloven eller ikke. Hvis nu retten siger, at de er grundlovsstridige, og hvis til den tid masterne er rejst, må man vel forudse, at ELSAM fremsætter et erstatningskrav over for staten, et krav, som måske vil blive dyrt for staten, og som altså skatteborgerne skal betale. Derfor stiller jeg det tillægsspørgsmål til den højtærede minister, om han er indstillet på, at man i hvert tilfælde ikke begynder masterejsningen, før retten har talt.

Ministeren for offentlige arbejder (*Lindberg*): Det ærede medlem har ret i, at jeg ikke har været på Læsø, jeg har været på Fanø, men jeg tror, det ærede medlem vil forstå, at der er den forskel, når man sammenligner de to tilfælde, at i det ene tilfælde, på Fanø, har fredningsmyndighederne fredet det område, der er tale om, på Læsø har fredningsmyndighederne praktisk talt bestemt, hvor masterne skal stå; det er dog en afgørende forskel, og jeg går ud fra, at fredningsmyndighederne har mere forstand på naturskønhed, end jeg har. Endelig er det jo ikke et begreb, der indgår i spørgsmålet om, hvad man skal foretage sig ved ekspropriationer, om man skal vurdere naturskønhed på den ene eller på den anden måde.

Vedrørende det tillægsspørgsmål, som det ærede medlem stiller, om ikke jeg kunne tænke mig, at man udsatte opstillingen af masterne, indtil sagen havde været behandlet færdig ved domstolene, så må jeg dertil sige, at det er jo sådan efter de gældende regler, at en ekspropriation kan ikke opsættes, til domstolene har talt. Vi ville på mange områder, mener jeg, komme ud for meget meget uheldige virkninger, hvis forholdet var sådan, at man kunne udsætte ekspropriationer. Det er jo meget ofte, at vi skal gennemføre vej anlæg og meget andet meget hurtigt, og hvis en sag som denne skal føres helt op til højestetret, hvad man jo må formode, kan det meget vel tage flere år, så derfor kan noget sådant ikke lade sig gøre. Jeg tvivler ikke på, hvilket resultat domstolene kommer til, når denne sag skal vurderes ved domstolene; forholdet er jo, at vi har en række domme